University of Nebraska at Omaha
DigitalCommons@UNO

Khalq

Digitized Newspaper Archives

4-11-1966

Khalq (April 11, 1966 nos. 1-2)

People's Democratic Party of Afghanistan

Follow this and additional works at: https://digitalcommons.unomaha.edu/khalq

Part of the International and Area Studies Commons, and the Political Science Commons

Recommended Citation

People's Democratic Party of Afghanistan, "Khalq (April 11, 1966 nos. 1-2)" (1966). *Khalq*. 1.
https://digitalcommons.unomaha.edu/khalq/1

This Book is brought to you for free and open access by the Digitized Newspaper Archives at DigitalCommons@UNO. It has been accepted for inclusion in Khalq by an authorized administrator of DigitalCommons@UNO. For more information, please contact unodigitalcommons@unomaha.edu.

خلق

سال تأسیس حمل ۱۳۴۵

ناشر افکار دموکراتیک خلق

شماره ۱و۲ - دو شنبه ۲۲ حمل ۱۳۴۵ هـ - ۱۱ اپریل ۱۹۶۶ ع

دافغانستان د ستمدیده خلکو دا ږدو رنځونو په خاطر

د خلك دموكراتيك مرام

زمونږ ګران هیواد افغانستان، لرغونی تاریخ، له ویاړه ډك دودونه او زیات انسانی قوتونه او طبیعی ثروتونه لری.

افغانستان د نولسمی پیړی په ټوله موده او د شلمی پیړی په څو لسو کلونو کښی یو مستعمره - نیمه مستعمره هیواد و او تر اوسه پوری اقتصادی - اجتماعی فیودالی نظام لری.

د دی هیواد ستمدیده ملت د محلی حاکمو فیوډالانو او بر تانوی یرغلګر و استعمار چیانو تر منګلو لاندی د فقر، ناپوهی، استثمار او استبداد ډیر سخت او جابرانه ډولونه ګاللی دی.

دافغانستان د خلکو د (۱۹۱۹ ع) کال ملی قیام چه د ټولو زیار ایستونکو طبقو په ګډون منځ ته راغی د زاړه استعمار مستقیم تسلط ته یی خاتمه ورکړه او دنړی په دی ګوټ کښی یی تر ټولو آسیایی هیوادو دمخه د بین المللی امپریالیزم د زنځیر یوه کړۍ ماته کړه.

له هغی نیټی تر اوسه پوری ۴۷ کاله تیر شول. په دی موده کښی د هیواد د محرومو خلکو طبقاتو، ملی مبارزینو، مشروطه خواهانو او آزادی غوښتونکو د فیوډالی (ملوك الطوایفی) نظام دور کولو، د داخلی ارتجاع او استبداد د له منځه وړلو او د استعمار او امپریالیزم د ریښو د ایستلو لپاره په زړه ور تیا مجاهدی کړی دی.

خو له بده مرغه د ملی او بین المللی مساعدو شرایطو د نشتوالی له امله مو قتاً له غمجنو نا کامیو سره مخامخ شول او د فرمانروا فیوډالانو (حاکمی طبقی) او د هغو د حاکمه محافلو قدرت همغسی په خپل حال پاتی شو چه پدی توګه د بزګرو او فیوډالانو د خلکو او امپریالیزم تر منځ اساسی تضادونو لا شدت وموند.

تاریخ د دغو اساسی تضادونو د حل رسالت د خلکو د دموکراتیك مرام په تحقق سره د مترقی قوتونو او وطن پالونکو په غاړه ایښی دی.

بین المللی او ملی شرایط :

داوسنی عصر مهم مضمون او په جهانی سویه د طبقاتی مبارزی محور د جهانی سوسیالیزم او جهانی امپریالیزم تر منځ مبارزه ده چه د اکتوبر په ستر سوسیالستی انقلاب شروع شوی ده.

د دغو دوو جهانی سیستمو نو د مبارزی له امله په سرمایه داری هیوادونو کښی د زیار ایستونکو نهضتونه استحکام مومی او د آسیا، افریقا او لاتینی امریکی د آزادی غوښتلو جنبشونه پراخیږی.

تر دوهمی جهانی جګړی وروسته د ملی خپلواکی غوښتلو ستر او غښتلی جریان د جهانی امپریالیزم استعماری سیستم سره و نغښت او له (۵۳) څخه زیات نوی خپلواك هیوادونه منځ ته راغلل چه د افغانستان په ګډون اکثره د غه هیوادونه د ملی دولتونو په تشکیل او د بی طرفی د سیاست په غوره کولو سره د اقتصادی خپلواکی د حصول او سیاسی آزادی د ټینګولو دپاره په یوه صف کښی کوښښ کوی.

د سولی، دموکراسی، ملی استقلال او اجتماعی پرمختګ په ګټه د بین المللی قواو د تناسب بدلون او د امپریالیزم ضعف د آزاده شویو هیوادونو ملتو ته یوه داسی پراخه زمینه برابروی چه خپل ملی ژوند نوی کړی، اقتصادی خپلواکی په لاس راوړی او د ملی دموکراسی دولت په ایجاد او د غیر سرمایه داری وودې له لاری

(پاتی په دوهم مخ کښی)

بخاطر رنجهای بیکران خلقهای ستمدیدهٔ افغانستان

مرام دموکراتیک خلق

وطن محبوب ما افغانستان، تاریخ کهن، سنن پرافتخار، نیروهای انسانی و ثروتهای طبیعی فراوان دارد.

افغانستان طی قرن ۱۹ و چند دهه قرن ۲۰ یك کشور مستعمره - نیمه مستعمره و تاکنون یك کشور دارای نظام اقتصادی - اجتماعی فیودالی میباشد.

ملت ستمدیده این کشور، سخت ترین و جابرانه ترین نوع استبداد و استثمار جهل و فقر را زیر چنگال فیودالهای حاکم محلی و مهاجمین استعمارگر بریتانیا متحمل شده اند.

قیام ملی (۱۹۱۹ ع) خلقهای افغانستان که با شتراك تمام طبقات زحمتکش مردم صورت گرفت بتسلط مستقیم استعمار کهن پایان داد و یکی از حلقه های زنجیر امپریالیزم بین المللی را درین گوشهٔ جهان قبل از هر کشور دیگر آسیایی در هم شکست.

از آن تاریخ تاکنون چهل و هفت سال میگذرد. طی این مدت، طبقات خلقهای محروم کشور و مبارزان ملی ما، مشروطه خواهان و آزادی خواهان، برای طرد نظام فیودالی (ملوك الطوایفی)، رد استبداد و ارتجاع داخلی، ریشه کن ساختن استعمار و امپریالیزم مجاهدات دلیرانه نمودند که بکمال تأسف بنابر نبودن شرایط مساعد ملی و بین المللی مؤقتاً مواجه بشکستهای رقت بار گردیدند و قدرت فیودالهای فرمانروای محلی (طبقه حاکمه) و محافل حاکمه آن همچنان پابرجا ماند و تضاد اساسی بین دهقانان و فیودالها، تضاد بین خلقهای کشور و امپریالیزم را شدت بخشید.

تاریخ، رسالت حل این تضادهای اساسی را بعهده نیروهای مترقی و وطنپرست با تحقق مرام دموکراتیك خلق گذاشته است.

شرایط بین المللی وملی :

مضمون عمدهٔ دوران معاصر و محور مبارزه طبقاتی در مقیاس جهانی همانا مبارزه سوسیالیزم جهانی و امپریالیزم جهانی میباشد که با انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتبر آغاز گردیده است.

در اثر این مبارزه دو سیستم جهانی، نهضت زحمتکشان در کشور های سرمایه داری رو باستحکام میرود و جنبشهای آزادی بخش ملی ملل آسیا و افریقا و امریکای لاتین توسعه می یابد.

بعد از جنگ جهانی دوم جریان عظیم و نیرومند جنبشهای آزادی بخش ملی سیستم استعماری امپریالیزم را در هم پیچید و بیش از پنجاه و سه کشور مستقل جدیداً پا بعرصه وجود گذاشت که بسیاری از آنها بشمول افغانستان در یك صف به تشکیل دولتهای ملی و اتخاذ سیاست بیطرفی برای احراز استقلال اقتصادی و استحکام استقلال سیاسی خود در کوشش اند.

تغییر در تناسب قوای بین المللی بنفع صلح، دموکراسی، استقلال ملی و ترقی اجتماعی وضعف امپریالیزم بملل ممالك آزاد شده امکان وسیع داده تا حیات ملی خود را تجدید کنند، به استقلال اقتصادی نایل آیند و از طریق ایجاد دولت دموکراسی ملی و اتخاذ راه رشد غیر سرمایه داری تسلط امپریالیزم را ریشه کن سازند و نظامات و بقایای فیودالیزم را طرد کنند و پا بمرحله نوین تکامل اجتماعی بگذارند.

جریان تکامل ملل کشور های جدید التشکیل آسیایی و افریقایی مبین این حقیقت است که هم اکنون بعضی از ین کشورها (مصر، الجزایر، گینی، مالی، برما وغیره) سوسیالیزم را به عنوان یك سیستم سرمشق مأخذ قرار داده اند و براساس راه رشد غیر سرمایه داری و ایجاد شکلی از دولت دموکراسی ملی در یکدوره کوتاه آزادی نتایج درخشانی از لحاظ ارتقای سطح حیات خلقها و رفاه و ترقی اجتماعی بدست آورده اند.

مؤجز اینکه با توجه بوضع مسایل بین المللی و توسعه روز افزون سیاست همزیستی مسالمت آمیز و جلوگیری از جنگ ذروی و برتری نیروهای صلح و سیستم های مترقی و نوین جهانی، بررسی اوضاع جهان نشان میدهد که جریانات بین المللی کاملا بنفع خلقهای محروم ملل کشور های آسیایی، افریقایی و امریکای لاتین تغییر کرده و بخصوص برای خلقهای ملت ستمدیده افغانستان امکانات واقعی آزادی از قید ارتجاع فیودالی و نفوذ عوامل استعماری و امپریالیزم را بوجود آورده است.

این وضع مساعد از نظر ملی خاصةً بعد از لویه جرگه (۱۳۴۴هـ) که باراده خلقهای افغانستان بوجود آمد باعث تغییرات نسبی در حیات سیاسی و اقتصادی کشور گردید.

در اثر فیصلهٔ لویه جرگه، مبارزات مسالمت آمیز خلقهای افغانستان بالنسبه دریك مرحله جدید از روابط بین المللی وارد شد و مشی سیاست خارجی کشور

(درصفحهٔ ۲)

(د لومړی مخ پاتی)

د(خلك) دموکراتیك ...

دامپریالیزم تسلط له منځه یوسی، د فیوډالیزم نظامونه او بقایا محو کاندی او داجتماعی تکامل په یوه نوی مرحله کښی قدم کښیږدی .

د آسیایی او افریقایی نوو تشکیل شویو هیوادو د تکامل جریان داحقیقت ښرگندوی چه همدااوس ځینودغو هیوادو (مصر، الجزایر ، گینی ، مالی، برما او نورو) سوسیالستی سیستم دسرمشق په حیث خپل ماخذگڼلی دی او دخپلواکی په نوی لنډی موده کښی یی د یو ډول ملی د مو کراسی دولت جوړ او لوا و دغیرسرمایه داری لاری په اساس دخلکو دهوسایني او دژوند دسطحی دلوړتیا او اجتماعی ترقی په لحاظ روښانه نتیجی په لاس راوړی دی .

لنډه داچه دبین المللی مساعدو شرایطو او په روغه سره دگډژوند دسیاست پراختیا، دذروی جنگ دمخ نیوی له پاره فعالیت، دسولی دقواؤتفوق اودجهان دنوومترقی سیستمو او په نظر کښی نیو لو سره ، دنړۍ داوضاعو څیړنه داښرگندوی چه بین المللی جریانانو په بشپړه توگـه د آسیا ، افریقا او لا تـینی امریـکا دهیوادو دمحرومو خلکو په گټه تغییرخوړلی دی او په خاص ډول دافغانستان دملت دستمدیده خلکو لپاره په واقعی ډول دامکانات برابروی چه دفیوډالی ارتجاع له قید او د امپریالیزم او استعمار د عواملو له تاثیر اونفوذ څخه ځان آزاد کـړی .

په ملی لحاظ دغی مساعدی وضعی په تیره بیا د۱۳۳٤ کال له لویی جرگی وروسته چه دافغانستان دخلکو په اراده منځ ته راغله، دمملکت په سیاسی او اقتصادی ژوند کښی یی یو نسبی تغییر راووست .

د لویی جرگی دفیصلی په اثر دافغانستان دخلکو مسالمت غوښتونکو مبارزو نسبتاً دبین المللی روابطو په یوه نوی مرحله کښی ځای ونیو اودهیواد د باندنی دسیاست خطمشی د بیطرفی اوسولی غوښتلو په روغه سره دگډ ژوند له سیاست څخه پیروی دنوی اوزاړه استعمار او امپریالیزم سره ضدیت او په نظامی بلاکو نو کښی د نه گډون په اساس دافغانستان دخلکو له خوادهغوی دتاریخی غوښتنو او هیلو سره سم تایید او ومنل شو .

دافغانستان دغه نوی تگلاره ددی سبب شوه چه دنړۍ دسوله غوښتونکو هیوادو بی غرضه اومتساوی الحقوقه تعاون او مرستی جلب شی او ددولتی سکتور دتقویی داقتصادی خپلواکی دتامین او دانکشافی پلانونو په اساس دهیواد دبشری قوتونه اوطبیعی ثروتونه پکارو لو یړی او دغیرسرمایه داری دودې او ملی دموکراسی حکومت دایجاد له پاره لازم شرایط او امکانات منځ ته راوړی .

د تولیدی قواؤ د ښځی ودی او دافغانستان دخلکو دتریخ ژوند چه په فقر ، ناپوهی او ناروغی کښی لاس او پښې وهی ستر علتونه هماغه دفیوډالی طبقی دلویو محتکرو او کمپرادور سوداگرو اوفاسدو بوروکراتانو قشرونه اودبین المللی امپریالستی انحصاراتو نمایندگیو اقتصادی ،سیاسی تسلط دی چه دهغوی طبقاتی گټی دافغانستان دخلکو له ښیگڼو سره تضاد لری .

ددې اساسی تضاد حل دی چه په اوسنی مرحله کښی دافغانستان عمومی او ملی دموکراتیك نهضت ستر مضمون تشکیلوی .

دیوه سترا تیژ یك هدف په توگـه او ددی اساسی تضاد دحل په حیث دملی دموکراسی حکومت جوړول دافغانستان ملت ته چه په اقتصادی لحاظ وروسته پاتی دی یوه پراخه ځلانده دور نما پرانیزی .

دافغانستان دملی دموکراسی حکومت سیاسی بنسټ به له یوی ملی متحدی جبهی څخه متشکل وی چه په هغې کښی ټول دموکراتیك ترقی غوښتونکی اووطن پرست قوتونه یعنی کار گران ، دهقا نان ، مترقی منورین، کاسبان ، کوچنی بورژوازی (کوچنی اومتوسط ما لکین) اوملی بورژوازی (ملی سرمایه داران) گډون لری چه دملی استقلال ، په اجتماعی ژوند کښی ددموکـراسی دتعمیم اودفیو ډالیزم او امپر یا لیزم په ضد ددمو کـرا تیك نهضت دسرته رسو لـو په لار کښی ملی او دموکراتیکه مجاهده کوی .

دخلق جریده لاندی دیموکراتیك مرام چه دملی او بین المللی شرایطو دعلمی تحلیل پر اساس تنظیم شوی او دافغانستان دزیار ایستونکو خلکو (دهیواد دپسلو کښی له ۹٥ څخه زیات نفوس) یعنی دکارگرانو دطبقی ، بزرگرانو اومترقی منورینو درامانونو مظهر دی ، هغوی ته وړاندی او دتحقق په لاره کښی یی مبارزه کوی .

اول : سیاسی چاری

هغه اساسی مسأ له چه په دی تاریخی مرحله کښی دافغانستان خلك ورسره مخامخ دی اودهغه حل ددوی فقر اوروسته پاتی والی چه له پر له پسی پیړیو راهسی یی ددوی لمن نیولی ده پای ته رسوی عبارت ده :

دفیوډالی نظام له الغا او امپریالیزم د پراختیا اونفوذ مخ نیوی چه په لاندی ډول دملی دیموکراسی په ایجاد تحقق مومند لای شی :

(پاتی په دریم مخ کښی)

(بقیۀ صفحۀ ۱)

مرام دموکراتیک...

برمبنای سیاست بیطر فی وصلحخواهی و پیروی از سیاست همزیستی مسالمت آمیز و ضدیت استعمار کهنه و نو و امپریالیزم وعدم الحاق در بلوکهای نظامی مورد قبول و تائید مردم افغانستان طبق خواسته های تاریخی آنها قرار گرفت .

این خط مشی جدیدافغانستان موجب آن گردیدتاتعاون و کمکهای بیغرضانه و متساوی الحقوق کشور های صلح دوست جلب شود و بکار انداختن نیرو های بشری و ثروتهای طبیعی مملکت مطابق پلانهای انکشافی و تقویه سکتور دولتی وتأمین استقلال اقتصادی آغاز گـردد و امکانات و شرایط لازم رابرای ایجاد حکومت دموکراسی ملی وراه رشد غیرسرمایه داری در افغانستان تدارك ببیند .

علل عمده کندی رشد قوای تولیدی و اوضاع ر قتبار خلقهای افغانستان که درفقر، جهل و مرض دست و پا میزنند همانا تسلط اقتصادی وسیاسی طبقه فیودال قشرهای تجار بزرگ محتکر و کمپرادور ، بوروکراتهای فاسد ونمایندگیهای انحصارات امپریالیستی بین المللیست که منافع طبقاتی آنها بامصالح توده های خلق افغانستان در تضاد اند .

حل این تضاد اساسیست که در مرحلۀ موجود محتوی عمده جنبش دمکراتیك عمومی و ملی افغانستان راتشکیل میدهد .

ایجاد حکومت دموکراسی ملی بحیث یك هدف استراتیژیك و بحیث یك سلاح حل این تضاد اساسی دورنمای درخشان ووسیع رادربرابر ملت افغانستان که از لحاظ اقتصادی عقب مانده است افتتاح می نماید .

پایه سیاسی حکومت دموکراسی ملی افغانستان متشکـل خواهد بود از جبهه متحد ملی عموم قدرتهای ترقی خواه دموکراتیك ووطنپرست یعنی کـا ر گـران، دهقا نان ومنورین مترقی،اهل حرفه، خرده بورژوازی (مالکین خرد ومتوسط) و بورژوازی ملی (سرمایه دار ملی) که درراه استقلال ملی ، تعمیم دموکراسی درحیات اجتماعی و بپایان رساندن جنبش دمکراتیك ضدامپریالیستی وضدفیودالی مجاهده ملی ودموکراتیك می نمایند .

جریده خلق مرام دموکراتیك ذیل را کـه باساس تحلیل علمی شرایط ملی و بین المللی تنظیم شده و مظهر آرمانهای خلق ز حمتکش افغانستان (بیش از ۹٥ فیصد نفوس مملکت) یعنی طبقه کـارگـران ودهقـانان ومنو رین متر قیست بهپیشگـاهشان تقدیم مینما ید و در راه تحقق آن مبارزه میکند .

اول : امـور سیاسی

مسأ له اساسی ایکه درین مرحلۀ تاریخی خلقهای افغا نستان بآن مواجه اند وحل آن بفقر وعقب ماندگی که قرون متوالی دامنگیر آنهاست پایان میبخشد همانا الغای نظام فیودالی وجلوگیری از بسط ونفوذ امپریالیزم است که با ایجاد دمکراسی ملی بصورت ذیل تحقق می یابد :

۱ـ دفاع ازتمامیت ارضی واستقلال سیاسی افغانستان و تأمین استقلال اقتصادی وحاکمیت ملی کشور عظیمترین وظیفه ملی ودموکراتیك خلق بشمار میرود .

۲ـ متمرکز ساختن تمام قوای دولتی دردست خلق .

استحکام حاکمیت خلق بشکل ایجاد یك حکومت دموکراسی ملی .

حکومت دموکراسی ملی ازنظر ماهیت طبقاتی وملی خود برجمیع قدرتهای ترقیخواه دموکراتیك و ملی جامعه یعنی کا ر گران ، دهقانان ، منورین مترقی اهل حرفه ، ما لکان خرد ومتوسط شهری ودهاتی باتحاد سرمایه داران ملی (بحیث یك جبهه متحد ملی) متکی بوده ومنافع اساسی خلقهارا حراست وتأمین میکند .

۳ـ دردموکراسی ملی عالیترین مقام قانو نگذاری ومظهر ارادۀ خلقها شوری است که نمایندگان تمام طبقات خلق افغانستان ازطرف خود شان براساس انتخابات آزاد ، سری ، مستقیم ، متساوی و عمومی بدون مداخله آشکار ومخفی وتهدید وتطمیع انتخاب میگردند .

هیأت حکومت دردموکراسی ملی ازطرف شوری ایجاد گردیده وازاعمال آن دقیقانه نظارت میکند

۴ـ برای تأمین استقلال قوۀ قضاییه وتنظیم امور قضایی ومحاکماتی برمبنای اصول دموکراتیك ، بخاطر مصونیت وآزادی خلقهای کشور مجاهده صورت میگیرد .

۵ـ استقرار دموکراسی ملی درشرایطی امکان پذیراست که خلقها ازآزادیهای دموکراتیك وسیع سیاسی ومدنی آتی برخوردار باشند :

آزادی فکر وعقیده ، بیان ، قلم و مطبوعات ، اجتماعات ، تشکیل احزاب سیاسی ، اتحادیه هـا ، اعتصا بات ، تظا هرات ، مسافرت، انتخاب شغل وکـار ومصونیتهای فردی ، مسکن ، مخابرات وحق دفاع درمحاکم، حق انتخاب کردن برای افراد مملکت که سن ۱۸ را تکمیل کرده باشند ، حق انتخاب شدن در تمام موسسات دموکراتیك (ازجرگه های قری گرفته تاشوری)، مساوات دربرابر قانون محاکم واشتغال بهمشاغل دولتی .

(بقیه درصفحه ۳)

(د دوهم مخ پاتې)

د (خلك) دموكراتيك...

۱ـ د افغانستان له ځمکنۍ تمامیت او سیاسي استقلال څخه دفاع او د هیواد اقتصادي خپلواکۍ او د ملي حاکمیت تأمین د خلکو دموکراتیکه او ملي خورا ستره وظیفه ګڼله کېږي .

۲ـ د خلکو په لاس کښې د ټولو دولتي قواؤ متمرکز کول .

د خلکو د حاکمیت استحکام د یوه ملي دموکراسي حکومت د ایجاد په شکل .

ملي دموکراسي حکومت د خپل طبقاتي او ملي ماهیت له مخې د ټولنې پر ټولو ملي دموکراتیکو ، ترقي غوښتونکو قدرتونو یعنې کارګرانو ، دهقانانو ، مترقي منورینو ، کاسبانو ، پیشه وري او کلیوالي کوچنیو او متوسطو مالکینو او د ملي سرمایه دارانو په اتحاد (د یوې ملي متحدې جبهې په توګه) متکي دی او د خلکو اساسي ګټې ساتي او تأمینوي یې .

۳ـ په ملي دموکراسي کښې د قانون جوړولو تر ټولو لوړ مقام او د خلکو د ارادې مظهر شورې ده چه په هغې کښې د افغانستان د خلکو د ټولو طبقو نماینده ګان د آزادو ، پټو ، مستقیمو ، متساوي او عمومي انتخاباتو پر اساس بې له هر ډول پټې او ښکاره مداخلې ، تهدید او تطمیع څخه انتخابېږي .

په ملي دموکراسي کښې د حکومت هیأت د شورې له خوا منځ ته راځي او د هغه له اعمالو څخه په دقیقه توګه نظارت کوي .

۴ـ د هیواد د خلکو د آزادۍ او مصونیت له پاره د دموکراتیکو اصولو پر اساس د قضایي قوې د استقلال د تأمین او د قضایي او محاکماتي چارو د تنظیم له پاره مجاهده کېږي .

۵ـ د ملي دموکراسي استقرار په هغو شرایطو کښې امکان لري چه خلک دلته نیول پرا خو دموکراتیکو سیاسي او مدني آزادیو څخه برخوردار وي : د فکر ، عقیدې ، بیان ، قلم او مطبوعات ، ټولنو ، د سیاسي ګوندونو تشکیل د اتحادیو ، اعتصابونو ، مظاهرو او مسافرتونو آزادي ، د کار او شغل انتخاب د ځای او مخابراتو فردي مصونیت او په محکمو کښې د دفاع حق ، د هیواد د هغو ګړو له پاره چه عمر یې ۱۸ کاله وي د انتخابولو حق او په ټولو دموکراتیکو مؤسساتو کښې (د کلیو له جرګو څخه نیولې تر شورې پورې) د انتخابېدلو حق د قانون ، محکمو او نورو دولتي شغلونو په برخو کښې مساوات .

د افرادو د ټولو دموکراتیکو سیاسي او مدني حقوقو او آزادیو څخه بې له کوم نژادي ، قومي ، منطقوي ، مذهبي ، جنس (نر او ښځې) سواد ، شغل او شتمنۍ له تبعیض څخه د یوې مبرمې وظیفې په حیث په جدي توګه دفاع کېږي .

۶ـ د ملي مسألې د علمي درك په نظر کښې نیولو سره ، افغانستان یو داسې هیواد دی چه د زیار ایستونکو خلکو او قومو څخه چه ملي بېل بېل کلتورونه لري ترکیب شوی چه په ګډه یې د پېړو په بهیر کښې یې موده کښې رمونې هیواد تشکیل کړی او یو ځای اوسېدلي دي او د ګډو ژوند په ترځ کښې یې په متحد ډول د مشترکو دردونو په احساس د استعمار او فیوډالیزم په ضد مبارزې پرمخ بیولي دي خو فیوډالي ناوړې ادارې او امپریالستي سیاستونو او د تبعیض او محرومیتو نو د موجودیت په نتیجه کښې د افغانستان ټول خلك نه یوازې له خپلو حقوقو او آزادیو څخه محروم شوي دي بلکه د دغه ټول ارتجاعي سیاستونو د خلکو د ملي اتحاد او د ټولنې د ترقي په لاره کښې دستر مانع په حیث درېدلي دي . نو د افغانستان د ټولو زیار ایستونکو ولسونو اتحاد او یووالي د محرومو طبقو د ګټو د تأمین په اساس د ورورولۍ او مساوات د اصل له مخې د هر ډول ملي ستم او قومي تفوق غوښتنې لکه نژادي ، قبیلوي ، منطقوي او محلي تمایلات چه ملي نفاق منځ ته راولي په ضد ټولو اړخیزه مجادله د دموکراسي حکومت او د خلکو دموکراتیکه مترقي او ملي وظیفه ګڼله کېږي .

۷ـ د افغانستان د خلکو تر منځ د واقعي او عملي ملي یووالي د استحکام په منظور زمینه کېږي چه د دموکراسۍ د اصولو په اساس د قانوني لارو څخه د هیواد پر اساسي تشکیلاتو باندې د اقتصادي ، ژبني او فرهنګي روابطو له لحاظه بیا نوې نظر وشي او د هیواد محلي جرګو او تشکیلاتي واحدونو ته دې چه د دموکراتیکو انتخاباتو په اثر منځ ته راغلي وي پراخ صلاحیت او واك ورکړ شي او د افغانستان د ژبو د مسألې د حل له پاره دې د دموکراتیکو اصولو پر مبنا لازم اقدامات وشي .

۸ـ د برتانوي امپریالستي یرغلګرو په (۱۸۹۳ ع) کال کښې د ډیورند استعماري تش په نامه کرښه د افغانستان پر سیاسي قلمرو باندې د دغه ځای د خلکو د ارادې په خلاف تحمیل او په نتیجه کښې یې د دې هیواد د خاورې یوه برخه ور څخه جلا کړه ، له هغې نېټې تر او سه پورې د پښتونستان د خلکو د استعمار او امپریالیزم په ضد ملي جنبشونه په مداوم او پرله پسې ډول جریان لري ، د افغانستان د خلکو ترقي غوښتونکي دموکراتیك قوتونه «د ملتونو د سرنوشت ټاکلو د حق» د اصل له مخې د پښتونستان د خلکو د جنبشونو ملاتړ کوي .

۹ـ د خلکو دموکراتیك قوتونه د بین المللي مناسباتو په ساحه کښې له لاندېنۍ خارجي سیاست څخه دفاع کوي :

ـ د یوه آزاد ، فعال او سوله غوښتونکي خارجي سیاست تعقیب او د آزاد قضاوت په ملګرتیا د مثبتې بیطرفۍ د سیاست ملاتړ .

ـ د جهاني سولې څخه دفاع او په روغه سره د ګډ ژوند د سیاست طرفداري .

(باقي په څلورم مخ کښې)

(بقیه صفحه ۲)

مرام دموکراتیك...

از تمام حقوق و آزادیهای دموکراتیك سیاسی و مدنی افراد منحیث وظیفه مبرم بدون تبعیض اعم از نظر جنس (زن و مرد) ، نژاد ، قوم ، منطقه ، مذهب و عقیده ، سواد ، شغل و دارایی جداً دفاع میگردد .

۶ـ با در نظر گرفتن درك علمی مسأله ملی ، افغانستان مملکتیست مرکب از خلقها و اقوام زحمتکش ، دارای کلتور های متنوع ملی که مشترکاً کشور را در طی قرون متمادی تشکیل داده و در آن زیسته اند و بصورت متحد با احساس درد های مشترك مبارزات ضد فیودالی و ضد استعماری را به پیش برده اند ولی در نتیجه سوء اداره فیودالی و سیاست های امپریالیستی و موجودیت محرومیتها و تبعیض نه تنها همه خلقها و اقوام افغانستان از حقوق و آزادیهای شان محروم شده اند بلکه این همه سیاست های ارتجاعی مانع بزرگی در راه تکامل اتحاد ملی خلقها و ترقی جامعه بوجود آورده است . لذا مبارزه در راه اتحاد و همبستگی تمام اقوام زحمتکش افغانستان بر اساس تأمین منافع طبقات محروم و اصل مساوات برادرانه و مجادله همه جانبه علیه هرگونه ستم ملی اعم از تفوق طلبی قومی ، نژادی ، قبیلوی ، منطقوی و تمایلات محلی که نفاق ملی را بار می آورد وظیفه ملی و مترقی حکومت دموکراسی ملی و دموکراتیك خلق بشمار میرود .

۷ـ بمنظور ایجاد و استحکام اتحاد واقعی و عملی ملی بین خلقهای افغانستان سعی میگردد تا از طرق قانونی مطابق باساسهای دموکراسی بر تشکیلات اساسی مملکت از لحاظ رابطه اقتصادی ، لسانی و فرهنگی تجدید نظر شود و بجرگه های محلی و واحد های تشکیلاتی کشور که بر اثر انتخابات دموکراتیك بمیان آمده باشند صلاحیت و اختیارات وسیع داده شود و برای حل مسأله زبانهای افغانستان بر مبنای اصول دموکراتیك اقدامات لازم بعمل آید .

۸ـ اشغالگران امپریالیست بریتانیا خط استعماری نام نهاد دیورند را درسال (۱۸۹۳ ع) بر قلمرو سیاسی افغانستان خلاف ارادهٔ خلقهای آن تحمیل کرد و در نتیجه یك قسمت ساحه مملکت را از پیکر آن جدا نمود . از آن تاریخ تاکنون جنبشهای ملی ضد استعماری و امپریالیستی خلقهای پښتونستان بصورت مستمر ادامه جریان داده و نیروهای ترقیخواه دموکراتیك خلق افغانستان به پیروی از اصل « حق تعیین سرنوشت ملل » از جنبش رهایی بخش ملی خلقهای پښتونستان پشتیبانی میکنند .

۹ـ نیروهای دموکراتیك خلق در ساحه مناسبات بین المللی از سیاست خارجی ذیل دفاع میکنند :

ـ تعقیب سیاست خارجی مستقل و فعال صلحجویانه و تائید سیاست بیطرفی مثبت باقضاوت آزاد .

ـ دفاع از صلح جهانی و طرفداری از سیاست همزیستی مسالمت آمیز .

ـ استقرار روابط دوستانه با تمام ملل صلح دوست ، محافل و دولیکه اغراض سیاسی ، اقتصادی و مقاصد استعماری نداشته باشند و در انکشاف اقتصادی تخنیکی و فرهنگی افغانستان بر اساس تعاون و همکاری متساوی الحقوق کمك میکنند .

ـ تقویت و توسعه رابطه نزدیك و دوستانه با ممالك پیشرو و جریانات مترقی بین المللی که مدافع صلح ، استقلال ملی ، دموکراسی ، ترقی اجتماعی و ضد امپریالیزم میباشند و همچنان به آن ملل آسیایی ، افریقایی و امریکای لاتین که در راه رسیدن باستقلال کامل ملی خود مبارزه میکنند .

ـ مجاهده در راه برقراری مناسبات سالم بین المللی و مخالفت در برابر کلیه بلوکهای تجاوزکارانه نظامی ، اتحادیه های اقتصادی ، تجارتی و سیاسی اسارت آور که اغراض استعماری داشته باشند .

ـ مجادله برای جلوگیری از جنگ جهانی ، افشای بهنگام آن حرکات و اعمال دول ، محافل و ماجراجویان جنگ طلب که برای صلح خطر ایجاد میکنند و استقلال ملی سایر کشور ها را تهدید و سلب می نمایند .

ـ تائید سازمان ملل متحد و طرفداری از خلع سلاح عام و تام تحت نظارت کامل بین المللی .

ـ مبارزه علیه استعمار کهنه و نو و امپریالیزم و پشتیبانی از تمام جنبشهای آزادیبخش ملی و مترقی جهان .

(بقیه در صفحهٔ ٤)

(ددریم مخ پاتی)

د(خلك)دموکراتیك...

ـ د دوستانه روابطو استقرار د اړیکه دګولو سوله دوستو ملتو نو او هغو دولتونو سره چه سیاسی، اقتصادی غرضونه او استعماری مقاصدونه لری او دافغانستان په اقتصادی ، تخنیکی او فرهنګی پراختیا کښی دمتساوی الحقوقی همکاری او مرستی په اساس کومك کوی .

ـ د پرمخ تللیو هیوادونو او بین المللی مترقی جریانانو سره چه دسولی، ملی استقلال ، دموکراسی او اجتماعی ترقی غوښتونکی او دامپریالیزم په ضد وی دنږدې او دوستانه روابطو تقویه او پراخوالی او همدارنګه د هغو آسیایی او افریقایی او لاتینی امریکا دملتونو سره ټینګك روابط چه خپلو بشپړو خپلواکیو ته نه دی رسیدلی او له پاره مبارزه کوی .

ـ د بین المللی سالمو مناسباتو د بر قرارېدو په لار کښی هڅه کول ، او تیری کوونکو نظامی بلاکونو، اسارت راوړونکو اقتصادی، تجارتی، سیاسی اتحادیو سره چه استعماری غرضونه ولری مخالفت .

ـ د جهانی جګړی دمخنیوی له پاره مجادله، د دولتونو، محافلو او ماجراجویانو د هغو حرکاتو او اعمالو سره سختی دسوله په ضد جنګك آرزو لری او دسولی له پاره خطر پیدا کوی او یا د نورو هیوادونو ملی خپلواکی ، تهدیدیا سلبوی .

ـ د ملګرو ملتونو د موسسی تایید او تربشپړ بین المللی نظارت لاندی د پوره بیوسلی کولو طرفداری .

ـ د زاړه او نوی استعمار او امپریالیزم پرضد مبارزه او د نړیه دګولو مترقی او آزادی بښونکو جنبشو نو ملاتړ .

دوهم : اقتصادی چاری

زمونږ هیواد ډېری طبیعی منابع او مستعدې انسانی قواوی لری چه د ودی دیوی مترقی لاری په نیولو او ددغو امکاناتو څخه په استفاده کیدی شی چه ډیر ژر دخوراك ، پوښاك ، مسکن ، روغتیا او پوهنی دتأمین او تهیی له نظره دخلکو دژوندانه سطحی ته په پوره اندازه لوړوالی ورکړ شی . خو څرنګه چه افغانستان د اقتصادی او اجتماعی ساختمان په لحاظ د فیوډالیزم (ملوك الطوایفی) تر نظام لاندی دی او د فیوډالی او ماقبل فیوډالی تولیدی روابط زمونږ په ټولنه باندی تسلط لری فیوډالان ، لوی محتکر او کمپرادور سوداګران ، فاسد بوروکراتان ، امپریالستی انحصاری کمپنۍ او تجار چه دهیواد په سیاسی او اقتصادی کمزوری ژوندانه باندی قاطع تأثیر لری دهیواد دخلکو د مادی او معنوی ژوندانه سطحه یې په ناوړه وضعه وروسته پاتی ساتلی او د تولیدی قواؤ د ودې او اقتصادی انکشاف په لاره کښی یې ستر موانع ایجاد کړی دی چه دکارګرانو ، بزګرانو او نورو زیار ایستونکو خلکو د بیرحمانه استثمار او په هغو باندی دسخت ظلم موجب ګرزیدلی دی .

دهیواد داجتماعی ترقی او اقتصادی انکشاف په منظور باید دغه وضعه تغییر ومومی او د زړو ظالمانه روابطو پرځای دملی اقتصاد نوی سیستم (د نویو او عادلانه روابطو پر بنسټ) د ټولنی دمادی نعماتو دتولید وونکو یعنی دخلکو دزیار ایستونکو ډلو دګټو پراساس منځته راشی. له دې امله هغه څه چه دافغانستان دخلکو دمادی او معنوی تکامل د دورنما لپاره تاریخی او قاطع اهمیت لری داقتصادی ودی د یوی داسی لاری تعقیب دی چه د اقتصادیاتو او فرهنګك چټکه اعتلاء تأمین او افغانستان په صنعتی هیواد بدل کړی شی او دهغه د پر له پسی یو وروسته پاتی والی دیوه نسل د ژوندانه په دوره کښی په ډېره چټکی سره جبران کړی او په بیړه وده وکړی .

په دې منظور ضروری ده چه د بشری او ملی ستری وظیفی په عنوان ټولی ترقی غوښتونکی دموکراتیکی قواوی او وطن پرستان : کارګران ، بزګران کاسبان ، مترقی منورین ، کوچنی او متوسط مالکین د ملی سرمایه لرونکو په اتحاد په یوه متحده ملی جبهه کښی ، ملی دموکراسی حکومت تشکیل کړی او دغیر سرمایه داری دودې له لاری لاندنی اقتصادی سیاست دفاع او په هغه عمل وکړی :

۱ـ د دولتی پلان سره سم دملی اقتصاد چټکه وده او د دولتی سکټور زیاته پراختیا او تحکیم .

دملی دموکراسی د بنسټ مادی او فنی ساختمان د دولتی پلان ګذاری دسیستم پر له پسی انکشاف او د ملی اقتصاد یوه مترقی اداره ایجابوی . له دولتی پلان سره سم ددغی اداری اساسی وظیفه دا ده :

ـ د خلکو له اړتیا سره سم د تولید او لګښت تنظیم ، د ټولو دولتی او خصوصی مؤسسو او اشخاصو د بیځایه او غیر اقتصادی لګښتو نو مخنیوی او کنترول ، د تولیدی وسایلو ، سامان او موادو مؤثر استعمال .

(پاتی په پنځم مخ کښی)

(بقیهٔ صفحه ۳)

مرام دموکراتیك...

دوم : امــور اقتصادی

کشورما دارای منابع فراوان طبیعی وقوای مستعدانسانی است که درصورت اتخاذ یك راه رشد مترقی بـااستفاده ازین امکانـات میتوان سریعاً سطح حیات خلقهارا از لحاظ تهیه وتأمین خوراك، پوشاك ، مسکن ، صحت ومعارف بقدر کافی ارتقا بخشید . ولی چون افغانستان ازلحاظ ساختمان اقتصادی ـ اجتماعی درتحت نظام فیودالیزم (ملوك الطوایفی) قـرار دارد ور وابط تـولیدی فیو دالی وماقبل آن برجامعه ما مسلط میباشد ، فیودالها ، تجار بزرگ محتکر وکمپرادور بورکراتهای فاسد ، تجار و کمپنی های انحصاری امپریالیستی که تأثیر قاطع درحیات سیاسی واقتصادی ناتوان کشور دارند سطح حیات مادی ومعنوی خلقهای مملکت را بوضع رقتباری عقب مانده نگهداشته ، موانع بزرگی درراه رشد سریع قوای تولیدی و انکشاف اقتصادی ایجاد کرده اند که موجب استثمار بی رحمانه و ظلم بر توده های عظیم کارگران، دهقانان و سایر خلقهای زحمتکش گشته است .

بمنظور انکشاف اقتصادی وترقی اجتماعی مملکت باید این وضع تغییر کند ودرعوض روابط کهنهٔ غیر عادلانه سیستم جدید اقتصادملی (مبنی برروابطجدید وعادلانه) براساس منافع مولدین نعمات مادی جامعه یعنی توده های زحمتکش مردم استقرار یابد. بنابرین آنچه برای دورنمای تکامل مادی ومعنوی خلقهای افغانستان اهمیت تاریخی وقاطع دارد تعقیب طریقی از رشد اقتصادیست که اعتلای سریع اقتصادیات وفرهنگك را تأمین نماید وافغانستان را بکشور صناعتی تبدیل کند و عقب ماندگیهای قرون متمادی آنرا با حد اکثر سرعت و آهنگك رشد در دوران زندگی یك نسل جبران کند .

باین منظور ضرور است که بعنوان وظیفه بزرگ ملی و بشری تمام نیروهای ترقیخواه دموکراتیك ووطنپرستان : طبقه کارگر ، دهقان ، اهل حرفه ، منورین مترقی ، مالکین خرد ومتوسط باتحاد سرمایه داران ملی در یك جبهه متحدملی حکومت دموکراسی ملی را تشکیل بدهند و براساس راه رشد غیر سرمایه داری سیاست اقتصادی آتی را مورد دفاع وعمل قرار دهند :

۱ـ انکشاف سریع اقتصاد ملی طبق پلان دولتی و تحکیم و توسعهٔ بیشتر سکتور دولتی ، ساختمان مادی وفنی بنیان دموکراسی ملی ، انکشاف مستمر سیستم پلانگذاری دولتی ویك ادارهٔ مترقی اقتصاد ملی را ایجاب مینماید . وظیفهٔ اساسی این اداره طبق پلان دولتی عبارت است از تنظیم تولید ومصرف طبق احتیاج مردم کنترول وجلوگیری ازمصارف بیمورد وغیر اقتصادی کلیهٔ موسسات دولتی وخصوصی واشخاص ، استعمال مؤثرمواد ، سامان ووسایل تولیدی ، تجهیز تمام نیروهای انسانی واستفاده صحیح ازمنابع مالی وذخایر طبیعی کشور که دارایی عامه خلق بحساب میرود .

سکتور دولتی اقتصاد که خصوصیت مترقی وضد فیودالی و ضد امپریالیستی واستعماری را حایز است سلاحیست برای تحکیم استقلال اقتصادی و پایگاهیست برای توسعه دموکراسی وارتقاء سطح حیات مردم زحمتکش .

درافغانستان که مناسبات و روابط کاپیتالیستی (سرمایه داری) در نطفهٔ خود میباشد تحکیم وتوسعه سکتور دولتی اقتصاد کاملا بنفع خلق بوده وازتعقیب راه رشد سرمایه داری که برای توده های مردم پر از رنج و عذاب طولانیست جلوگیری میکند .

در زمینه انکشاف صنایع ملی :

ایجاد صنایع ملی (ثقیل وسبك) وصنعتی کردن مملکت براساس تخنیك جدید ، کلید حل همه مشکلات اقتصادی واجتماعی کشور بشمار میرود .

۲ـ صنایع ثقیل که عامل عمده انکشاف سریع اقتصادیست استقلال ملی را استحکام می بخشد . بوجود آوردن صنایع ثقیل مانند صنایع فلزسازی و ذوب آهن ، پترول گاز وبرق ، صنایع انجنیری وماشین سازی ، کیمیاوی واستخراج معادن وهمچنان احداث راه آهن وتوسعه سایر خطوط مواصلات ازطریق سرمایه گذاریهای دولت وتخصیص قسمت عمده قروض وکمکهای خارجی درین شقوق و تمرکز آنها بدست دولت برای خلقهای افغانستان اهمیت عظیم دارد .

۳ـ احداث صنایع سبك واستهلاکی بمقصد رفع حوایج عمومی وارتقای سطح زندگی توده های وسیع مردم ضروری پنداشته میشود وسرمایه گذاری خصوصی در قسمت صنایع سبك ازطریق سرمایه گذاری های مشترك انفرادی ودولتی بصورت جداگانه یامختلط برهنمایی دولت تشویق وحمایه میشود . دولت مسؤول حمایت تمام محصولات صنعتی ملی (خصوصی و دولتی) در برابر رقابت محصولات مشابه خارجی میباشد .

(بقیه درصفحهٔ ۵)

(د څلورم مخ پاتی)

د(خلك)دموكراتيك...

دهيواد دطبيعي ذخايرو اومالي منابعو څخه چه دټولو خلکو شتمني ګڼله کيږي سمه استفاده اودانساني قوتونو تجهيز .

داقتصاد دولتي سکتور چه دنوي استعمار، فيوډاليزم او امپرياليزم پرضد مترقي خصوصيت لري د اقتصادي خپلواکۍ د تحکيم له پاره يوه وسيله او ددزيار ايستونکو خلکو دژوندانه دسطحې د لوړولو اود دموکراسۍ دپراختيا لپاره يوه اله ده .

په افغانستان کښې چه کاپيتاليستي (سرمايه داري) روابط او مناسبات لا په نطفه کښې دي داقتصاد ددولتي سکتور پراختيا او تحکيم دخلکو په ګټه دی او دسرمايه دارۍ دودې دلارې دتعقيب چه دخلکو لپاره اوږده، رنځونه او عذابونه لري مخه نيسي .

دملي صنايعو دانکشاف په زمينه کښې:

د ملي (درنو اوسپکو) صنايعو ايجاد اودنوي تخنيك پراساس د هيواد صنعتي کول دټولو اقتصادي او اجتماعي مشکلاتو دحل کلي شمير له کيږي .

۴ـ درانده صنايع چه داقتصادي چټک انکشاف ستر عامل دی ملي استقلال ته استحکام بخښي .

ددرنو صنايعو منځ ته راوړل لکه دفلزجوړولو صنايع، داوسپنې ويلې کول، پترول ګاز، بريښنا، دانجنيرۍ او ماشين جوړولو صنايع، کيمياوي صنايع، دکانو استخراج همدارنګه داوسپنې دلارو جوړول او دنورو مواصلاتي کرښو پراختيا چه د دولت دسرمايه ګذارۍ له لارې وي اود غوښتنو ته دخارجي مرستو او پورونو دلوبي برخې تخصيص اودهغو ټولو تمرکز ددولت په لاس کښې دافغانستان د خلکو لپاره ستر اهميت لري .

۳ ـ دعمومي احتياج درفع کولو او دخلکو دسترو ټولو دژوندانه سطحې د لوړولو په مقصد داستهلاکي اوسپکو صنايعو احداث ضروري ګڼل کيږي ، د سپکو صنايعو په برخه کښې دانفرادي او دولتي ګډې سرمايه ګذارۍ له لارې خصوصي سرمايه ګذاري په ګوښي يامختلط صورت ددولت ترلارښوونې لاندې تشويق او حمايه کيږي ، دولت مسؤول دی چه دخارجي مشابهو محصولاتو درقابت په مقابل کښې ملي صنعتي (خصوصي اودولتي) محصولات حمايه کړي .

۴ـ دکوپراتيفونو دايجاد له لارې دلاسي صنايعو حمايه، داوږدې مودې او لږې ګټې کريډيټونو په ورکولو د پيشه ورانو او کاسبانو سره مرسته کول .

دکرهنې دانکشاف اودځمکو داصلاحاتو په زمينه کښې :

د افغانستان ولس هر کال مخ په زياتوالي دی او دکرهنې توليدات له دغې ودې سره انډول نلري .

دزراعتي موادو دلږوالي په مورد کښې دائمي بحران د دهقاني ژوند دوروسته پاتې والي اود بزګرو دسترو ټولو استثمار دورځې له توده مسايلو څخه دي .

ددې وضعې ستر او اساسي علت دمنځنيو پيړيو د وروسته پاتې زراعتي توليد دطرز تسلط اوفيوډالي زاړه توليدي روابط دي چه له يوې خوا دافغانستان دخلکو داستهلاکي احتياج په تأمينو لوقادر نه دي او له بلې خوا ورځ په ورځ دملاك او بزګر ترمنځ تضاد ته لاشدت ورکوي .

دهيواد داقتصادي او اجتماعي ترقۍ، دد موکراسۍ د تعميم اود زراعتي توليدي قواؤ دانکشاف لپاره دځمکو دد موکراتيکو اصلاحاتو داجراء له لارې د او سنيو زراعتي زړو توليدي مناسباتو له منځه وړل ضروري شرط دی .

ملي د موکراسۍ حکومت دځمکو داساسي د موکراتيکو اصلاحاتو دسرته رسولو په منظور دژورو علمي کتنو اومطالعاتو پراساس دلاندينو کلي اصولو اجراء عملي کوي :

۵ ـ داجتماعي عدالت پربنسټ دافغانستان د بې ځمکو او لږ ځمکو بزګرانو په ګټه دټولو بزګرانو په ګډون دځمکو داساسي اصلاحاتو اجراء او دد موکراتيکو مترقي قوانينو وضع چه ټول فيوډالي نظامات او مؤسسې ملغې کړي ، د زيار ايستونکو بزګرانو استثمار او فقر له ريښې محوکړي او دهيواد دزراعتي محصولاتو سطحه په پراخه اندازه زياته کړي .

۶ ـ دمتوسطو او لږ ځمکو لرونکو بزګرانو حمايه او مرسته او ددوی دمالکيت تضمين، څو په صحيح او پوره ډول له خپلو ځمکو څخه ګټه واخلي او داقتصادي او کلتوري ژوند سطحه ئې لوړه شي .

۷ـ دمتوسطو اووړو ځمکه لرونکو، اجاره اخيستونکو اوهغو بزګرانو چه دنورو ځمکې په دهقانۍ (کشتمندۍ) نيسي له ګروۍ، قرضدارۍ ، عوارضو، بيګار يو شمار نورو کليو دسودخورو او ملاکانو او له نورو فيوډالي تکاليفو څخه دفوري خلاصون لپاره د موکراتيك قوانين او مقررات ټاکل کيږي اوژرتر ژره د تطبيق ډګر ته راايستل کيږي، دغه قوانين او مقررات داجاره دارۍ او بزګرۍ روابط او مناسبات دبې ځمکو او لږ ځمکو بزګرانو په ګټه دفيوډالي زړو مناسباتو دورکولو په مقصد له بيخه اصلاح کوي .

(پاتې په شپږم مخ کښې)

(بقیه صفحهٔ ٤)

مرام دموکراتیك...

۴ـ حمایه صنایع دستی و کمك باهل حرفه و پیشه وران بوسیلهٔ اعطای کریدتهای کم ربح طویل المدة از راه ایجاد کوپراتیفها .

در زمینهٔ انکشاف زراعت واصلاحات ارضی:

نفوس افغانستان هرسال رو بافزایش است و تولیدات زراعتی با این رشد هم آهنگی ندارد . بحران دایمی درزمینه قلت مواد زراعتی و عقب ماندگی حیات دهقانی ، استثمار توده های عظیم دهقانان ازجملهٔ مسایل حاد روز است .

علت عمده واساسی این وضع تسلط طرز تولید زراعتی عقب مانده قرون وسطایی وروابط تولیدی کهنه فیودالی است که ازطرفی قادر بتامین نیازمندیهای استهلاکی مردم افغانستان نیست وازطرف دیگر روز بروز تضاد بین ملاك و دهقانان را تشدید میکند .

برای ترقی اقتصادی واجتماعی کشور وتعمیم دموکراسی وانکشاف قوای تولیدی زراعتی ، حذف مناسبات تولیدی کهنه زراعتی موجود از طریق اجرای اصلاحات دموکراتیك ارضی شرط ضروریست .

بمنظور انجام اصلاحات اساسی ودموکراتیك ارضی حکومت دموکراسی ملی ایفای اصول کلی ذیل را براساس مطالعات دقیق علمی مورد عمل قرار میدهد :

۵ ـ اجرای اصلاح اساسی ارضی برمبنای عدالت اجتماعی باشتراك همه دهقانان وبنفع مستقیم دهقانان کم زمین و بی زمین (بزگران) افغانستان و وضع قوانین دموکراتیك ومترقی که جمیع نظامات و مؤسسات فیودالی را ملغی قرار دهد، استثمار وفقر دهقانان زحمتکش را از ریشه محو سازد وسطح محصولات زراعتی کشور را بمیزان وسیع افزایش دهد .

۶ـ حمایت و کمك به زمینداران خرد و متوسط و تضمین مالکیت آنان تا اززمینهای خود بصورت صحیح وکامل بهره برداری کنند وسطح حیات اقتصادی و کلتوری شان بالا برود .

۷ـ برای خلاصی فوری دهقانان خرد و متوسط بشمول اجاره داران ودهقانانیکه زمین را به دهقانی (کشتمندی) میگیرند از گروداری ، قرضداری، بیگاری وعوارض ودیگر تکالیف فیودالی ملاکان وسودخوران شهر وده قوانین ومقررات دموکراتیك وضع میشود و هرچه زودتر در ساحه تطبیق قرار میگیرد . این قوانین ومقررات مناسبات وروابط اجاره داری ودهقانی را بنفع دهقانان بی زمین وکم زمین بمقصد طرد مناسبات کهنه فیودالی از ریشه اصلاح می نماید .

۸ـ از زمینهای بایریکه ازطریق سرمایه گذاری دولت و کمك های خارجی آباد وتحت زرع آورده میشود فارمهای بزرگ دولتی احداث ویا بدهقانان کم زمین وبی زمین وکوچیان باساس کوپراتیفهای زراعتی توزیع میگردد .

۹ـ انجام اصلاحات دموکراتیك ارضی جداً ایجاب مینماید که تانهضت وایجاد کوپراتیفهای فروش وخرید وتولید دهقانی درسراسر مملکت از طریق رهنمایی ونظارت دموکراتیك دولت وتشویق وبیداری دهقانان بوجود آید . بدین ترتیب تأمین تمام تسهیلات لازم ازقبیل افزار وماشین آلات زراعتی ، میکانیزه کردن وعصری نمودن سیستم زراعتی بمقصد بالا بردن سطح حاصلدهی کار ، استعمال کود کمیاوی ، تنظیم قیمت عادلانه محصولات زراعتی ، تهیه بازار فروش، اصلاح تخم، ودفع آفات زراعتی و کمکهای علمی وفنی ازطریق همکاری متقابل مؤسسات کوپراتیفی دهقانان ودولت میسر گردد . این امور منجمله ازطریق ایجاد بانك قوی زراعتی از طرف دولت بدادن تقاوی و کریدتهای کم ربح طویل المدة باشرایط مساعد بعمل می آید .

۱۰ـ اصلاح شبکه ها وانکشاف آبیاری برای زمینهای کم آب و زمینهای بایر ذریعه حفر کاریزها ، چاهای عمیق، کانالها واعمار سدها و بندها از امور اهم واولی انکشاف زراعتی مملکت بحساب میرود .

درساحهٔ مالداری وحیات کوچیها :

۱۱ـ بر اساس اصلاح دموکراتیك ارضی روابط کهنه ماقبل فیودالی شبانی برای تأمین منافع و نجات چوپانان زحمتکش ازستم مالداران بزرگ بروابط جدید تبدیل شده و بمقصد انکشاف و ترقی ومالداری، تهیه واصلاح چراگاه ها واصلاح نسل حیوانات ودفع آفات حیوانی ازطریق تاسیس کوپراتیفهای مالداری ترتیبات لازم گرفته میشود .

۱۲ـ حل مسأله فوری کوچیها وحیات قبیلوی بشیوه دموکراتیك و اسکان ومراقبت کامل در تشویق ورهنمایی آنها بزندگانی زراعتی و صناعتی وبهبود حیات اجتماعی آنها امر ضروری انکشاف اقتصادی ، ترقی اجتماعی و استقلال ملی کشور محسوب میگردد .

(بقیه در صفحه ۶)

(د پنځم مخ پاتی)

د (خلك) دموکراتیك...

۸- په هغو شاهدو ځمکو کښی به چه د دولت په سرمایه ګذاری او خارجی مرستو آبادیږی او د کرهڼی ولوګرځی دولتی لوی فارمونه احداث شی او یا به د زراعتی کوپراتیفونو په اساس بی ځمکو، لږ ځمکو بزګرانو او کوچیانو ته وویشلی شی.

۹- د ځمکو د دموکراتیکو اصلاحاتو سرته رسول په جدی توګه دا ایجابوی چه په ټول هیواد کښی د دهقانی د تولید او د پلورلو او پیرېدلو د کوپراتیفونو نهضت د دولت د دموکراتیکی لارښوونی او نظارت او د بزګرانو د تشویق او پیدا ری له لاری منځ ته راشی څو په دی ترتیب ټولی لازمی آسانتیاوی لکه: د کرهڼی ابزار او ماشین آلات، د کار د حاصل د هی د سطحی د اوډو او په مقصد د زراعتی سیستم عصری او میکانیزه کول، د کیمیاوی سری استعمال، د زراعتی محصولاتو د قیمتونو عادلانه تنظیم، د پلورلو د بازار تهیه، د تخم سمون او د زراعتی آفتونو مخ نیوی د دولت او دهقانی کوپراتیفونو د مؤسسو ترمنځ د متقابلی همکاری له لاری علمی او فنی مرستی تأمین شی. د دغه چاری منجمله د دولت له خوا د قوی زراعتی بانکک د ایجادولو او په مساعدو شرایطو د اوږدی مودی او لږ ګټی د کریدتونو او تقاوی په ورکولو سر ته رسیږی.

۱۰- د شاهدو او بې اوبو ځمکو د پاره د کاریزونو، ژورو څاګانو او کانالونو په کیندلو او د بندونو په جوړولو، د اوبو لګولو د شبکو اصلاح او انکشاف د هیواد د کرهڼی د پر مختګ د پاره له لومړنیو او مهمو چارو څخه شمیرل کیږی.

د کوچیانو د ژوندانه او مالداری په ساحه کښی:

۱۱- د ځمکو د دموکراتیکی اصلاح په اساس به د چوپانی، ما قبل فیودالی زاړه روابط د لویو مالدارانو له ستم څخه د زیار ایستونکو شپنو د خلاصون او د هغو د ګټو د تأمین د پاره په نویو روابطو بدل شی، او د وترنری او مالداری د ودې په مقصد به د څړ ځایونو د تهیې او سمون، د حیواناتو د نسل د اصلاح او د حیوانی آفاتو د لیری کولو د پاره د مالداری د کوپراتیفونو د تأسیس له لاری لازم ترتیبات ونیول شی.

۱۲- په دموکراتیکه توګه د کوچیانو د مسألی او قبیلوی ژوند څو رنګی حل، زراعتی او صناعتی ژوند ته د هغو د تشویق او لارښوونی په وړه مراقبت او د هغوی د معیشت کول، د دوی د اجتماعی ژوند په وانی د هیواد د ملی خپلواکی او اجتماعی ترقی د انکشاف پوضرو ری عامل ګڼل کیږی.

د تجارت او مالیی د سمون په ساحه کښی:

په هیواد کښی د اقتصادی کمزوری او نوی استعمار او امپریالیزم د نفوذ یو عامل دادی چه زمونږ خارجی تجارت د یو شمیر محدودو د خارجی انحصاری کمپنیو د نمایندګانو، داخلی او خارجی لویو محتکرو او کمپرادور سوداګرو په لاس کښی دی. دوی د خامو موادو د صادرولو په بدل کښی غیر ضروری او غیر اقتصادی اجناس د خپلو ګټو او تجمل پرستو قشرونو د تقاضاوو په مقصد واردوی چه په نتیجه کښی د اسراف او د هیواد د پانګی او اسعارو د تیښتی موجب ګرځی او همدارنګه د اقتصادی استقلال او د ملی صنایعو استحکام او ودې ته درانده ضرر ورپیښوی. د دغو نیمګړتیاوو د لیری کولو د پاره ملی دموکراسی حکومت د لاندنی تجارتی سیاست پیروی کوی:

۱۳- د صنعت خواته د تجاری سرمایی په لیږدولو او د ملی صنایعو د تقویې او ایجاد په مقصد د ماشین آلاتو په توریدو، د داخلی تولیداتو په پراخولو او د ګمرکی حمایوی سیاست په واسطه د تجارت کنترول او د بارتری سیستم د تجارت په پراختیا سره، خارجی تجارت ملی کیږی.

۱۴- د داخلی تجارت انکشاف، د بازار د استقرار په مقصد، د داخلی تولید د زیږښت او پراختیا، په داخلی بازار کښی د مالونو د بیو تثبیت او د عمومی احتیاج د لیری کولو د پاره د داخلی تاجرانو د تشبثاتو تنظیم، او د لویو کمپرادور تاجرانو په مقابل کښی د وړو او متوسطو تاجرانو حمایه.

۱۵- دولتی مالی چاری او بودجه باید په دموکراتیکه او مترقی توګه او د هیواد د محرومو خلکو په ګټه د اقتصادی انکشاف او اجتماعی ترقی په مقصد اصلاح شی او د غیر مستقیمو مالیاتو درونه بار د خلکو له اوږو راښکته کړی شی؛ مستقیمو مالیاتو ته لومړی درجه اهمیت ورکړی شی او له شتمنو او بډایو طبقاتو څخه دې د اجتماعی عدالت په اساس مالیې واخستی شی.

دریم: اجتماعی چاری

د افغانستان آزادی غوښتونکی ملت ۴۷ کاله پخوا په خپل سیاسی استقلال بریالی شو. مګر اجتماعی هوسایی او ترقی او د دموکراتیکو آزادیو د تأمین په مقصد د خلکو نهضتونه د داخلی ارتجاع او استبداد او د بین المللی امپریالیزم

(پاتی په ۷ مخ کښی)

(بقیهٔ صفحه ۵)

مرام دموکراتیك...

درساحه اصلاح تجارت و مالیه:

یکی از عوامل ضعف اقتصادی مملکت و نفوذ استعمار جدید و امپریالستی اینست که تجارت خارجی ما در دست عده محدودی از نمایندگان کمپنی های انحصارات خارجی و تاجران بزرگ محتکر و کمپرادور داخلی و خارجی قرار دارد. اینها در بدل صدور مواد خام، اموال و اجناس غیر ضروری و غیر اقتصادی را بمقصد منفعت جویی خویش و ارضای تقاضات قشر های تجمل پرست وارد نموده و در نتیجه موجب اسراف، فرار سرمایه و اسعار مملکت میگردد و هم برشد صنایع ملی و استحکام استقلال اقتصادی لطمهٔ سنگینی وارد میسازد. برای رفع این نقایص حکومت دموکراسی ملی از سیاست تجارتی ذیل پیروی میکند:

۱۳- توأم باسوق سرمایهٔ تجاری درساحه صنعت و تورید ماشین آلات بمقصد ایجاد و تقویه صنایع ملی و توسعه تولیدات داخلی و کنترول تجارت با سیاست گمرکی حمایوی و توسعهٔ سیستم تجارت بارتری، تجارت خارجی ملی میگردد.

۱۴- انکشاف تجارت داخلی بمقصد استقرار بازار، توسعه و افزایش تولیدات داخلی و تثبیت قیم اموال در بازار داخلی و رفع احتیاجات عمومی از راه تنظیم تشبثات تاجران داخلی و حمایهٔ تاجران کوچك و متوسط در مقابل تاجران بزرگ و کمپرادور.

۱۵- امور مالی و بودجوی دولتی باید بروی اصول دموکراتیك و مترقی طبق مصالح خلقهای محروم کشور بمقصد انکشاف اقتصادی و ترقی اجتماعی اصلاح گردد و بار سنگین مالیات غیر مستقیم از دوش مردم بر داشته شده و بمالیات مستقیم اهمیت درجه اول داده شود و از طبقات دارا و ثروتمند بر اساس عدالت اجتماعی مالیات اخذ گردد.

سوم: امور اجتماعی

ملت آزاد یخواه افغانستان ۴۷ سال قبل باستقلال سیاسی نایل آمد ولی نهضتهای مردم آن به مقصد رفاه و ترقی اجتماعی و تأمین آزادیهای دموکراتیك بنا برعوامل ارتجاع و استبداد داخلی و توطئه و دسایس امپریالیزم بین المللی باشکستهای توأم باقربانیهای فراوان مواجه شده. از آن تاریخ تا کنون خلقهای زحمتکش کشور یعنی کارگران، دهقانان و منورین ترقیخواه از نظر اقتصادی و اجتماعی تحت ستم و فشار طبقات حاکمهٔ فیودالی، تجارتی و بوروکراتیك همچنان در شرایط دشواری زندگی میکنند. شاخص سطح زندگی خلقهای پر استعداد افغانستان پائین ترین سویه حیات را در قطار ملل جهان نشان میدهد و بنا برسیاستهای ارتجاعی و استبدادی، کارگران و دهقانان از حق تشکیل ارگانهای اشراتی، اتحادیه ها، احزاب سیاسی و اعتصابات که سلاحهای دفاع حقوق و منافع طبقاتی اجتماعی و فرهنگی آنان بشمار میرود محروم اند. قوانین ترقی و تکامل اجتماعی حکم میکند که باید هرچه زودتر این وضع تغییر کند و مناسبات جدید براساس تطبیق پروگرام اصلاحی ذیل برقرار شود:

۱- برمبنای اصل حق کار برای تمام افراد مستعد بکار با تعیین واخذ حداقل دستمزد و معاش که رفع نیازمندیهای لازمی مادی و معنوی آنان را کرده بتواند کار تهیه گردد. تأمین حق کار و از بین بردن بیکاری صرف از طریق تعویض مناسبات تولیدی کهنه بمناسبات جدید که منجر برشد سریع قوای تولیدی کشور میگردد امکان پذیر میباشد.

۲- بمقصد تأمین مصونیت کارگران و شرایط مساعد کار و تحصیل حقوق عمومی وضع و اجرای قوانین و مقررات آتی ضروری است:

- حق استراحت از طریق اجرای ۴۲ ساعت کار در هفته برای شعب مختلف کارگران و تقلیل بازهم بیشتر ساعت کار در رشته هاییکه شرایط اجرای آن سخت و دشوار بوده و بکارگران لطمهٔ روحی و جسمی وارد میکند، جهت تکمیل حق استراحت برقراری مرخصیهای همه ساله با استفاده از دستمزد بکارگران تأمین گردد.
- برای همه زحمتکشان درحالات پیری، بیماری و معیوبیت ناشی از حوادث کار بیمه های صحی و اجتماعی از طرف دولت و بحساب دولت یا مؤسسات مربوط بوجود آید.
- باید کار اطفالیکه کمتر از ۱۵ سال دارند منع قرار داده شود و برای زحمتکشانیکه سن آنها بین ۱۵ و ۱۸ است روزکار تا ۴ ساعت پایان آورده شود.
- مبارزه درراه برسمیت شناختن حقوق و تطبیق قوانینیکه دراثر آن کارگران و تمام زحمتکشان بمنظور دفاع از منافع و حقوق خود و بمقصد تربیهٔ روحیهٔ تشکیلاتی و بیداری شعور طبقاتی بتوانند از حق متحد شدن در اتحادیه های صنعتی و کارگری و از حق اعتصاب و انعقاد قرار داد دسته جمعی بهره مند شوند.
- برای حل اختلافات میان کارگران و کارفرمایان و مراقبت د اجرای صحیح قانون کار محاکم بیطرف تشکیل گردد که در آن نمایندهٔ کارگران اشتراك داشته باشد.

(بقیه در صفحهٔ ۷)

(دشپږم مخ پاتې)

د(خلك) دموکراتيك....

دسايسو له امله په ډېر وقار بانيو برسېره له ماتو سره مخامخ شول له هغې نېټې تراوسه پورې دهيواد زيات ايستونکي خلك يعنې کارگران، بزگران او ترقي غوښتونکي منورين له اقتصادي او اجتماعي نظره دفيو ډالي، تجارتي او بوروکراتيکو حاکمه طبقو دستم او فشار لاندې لاهماغسې په سختو شرايطو کښې ژوند کوي. دافغانستان د بااستعداده زيار ايستونکو خلکو دژوندانه دسطحې شاخص دنړۍ دملتو نو په قطار کښې ترټولو ټيټه سويه څرگندوي. او داستبدادي او ارتجاعي سياستونو په نتيجه کښې کارگران او دهقانان دنشراتي اورگانونو، اتحاديو، سياسي گوندونو او اعتصابونو له تشکيل څخه چه ددوی داجتماعي اوفرهنگي حقوقو او طبقاتي گټو دساتنې وسيلې گڼل کيږي محروم دي.

داجتماعي ترقۍ اوتکامل قوانين حکم کوي چه بايد دغه وضعه ژرترژره بدلون ومومي، اودلاندې اصلاحي پروگرام دتطبيق په اساس نوی مناسبات برقرار شي:

۱ ـ دکار دحق داصل پراساس دې ټولو افرادو له پاره چه دکار استعداد لري تر اپېره ددومره مزد اومعاش په ټاکلو او اخستلو سره چه مادي اومعنوي لازمي اړتياوی يې ليری کړی شي کار تهيه شي. دکار دحق تأمين او دبيکارۍ له منځه وړل يوازې په نويو مناسباتو باندې دتوليد دزړو مناسباتو دتعويض له لارې چه دهيواد دتوليدی قواؤ دچټکتيا موجب گرځي ـ امکان لري.

۲ ـ دکارگرانو دمصونيت اودکار دمساعد وشرايطو دتأمين اودعمومي حقوقو دتحصيل په مقصد دلاندنيو قوانينو اومقرراتو ټاکنه او اجرا ضروري ده:

ـ دمختلفو ځانگو دکارگرانو له پاره په هفته کښې د۴۲ ساعته کار داجرا له لارې داستراحت حق، اودکار په هغو ځانگو کښې چه شرايط يې سخت او گران وي او کارگرانو ته روحي او جسمي تاوان رسوي دکار ساعتو لانور هم کموالی، د استراحت د حق دبشپړ کيدو له پاره د کالنيو رخصتيو برقراری د کارگرانو دلاس مزد څخه د استفادې سره سره دې تأمين شي.

ـ دټولو زيارايستونکو له پاره دی د زړښت، ناروغۍ اومعيوبيت په حال کښې چه د کار له پيښو يې نشأت کړی وي، د دولت له خوا، ددولت يامربوطو موسسو په حساب صحي او اجتماعي بيمې منځ ته راشي.

ـ بايد دهغو کوچنيانو کار چه عمر يې تر ۱۵ کالو لږ وي منع کړی شي اودهغو زيارايستونکو له پاره چه عمر يې د ۱۵ او ۱۸ کلونو ترمنځ وي بايد دورځې کار تر څلورو ساعتو راښکته کړی شي.

ـ د حقوقو په رسميت پيژندنې په لاره کښې مبارزه او دهغو قوانينو تطبيق چه د هغو په وسيله کارگران او ټول زيارايستونکي دخپلو حقوقو او گټو په منظور د تشکيلاتي روحيې د روزلې او طبقاتي شعور د ويښولو له پاره وکولای شي په صنعتي او کارگري اتحاديو کښې سره متحد او د اعتصاب او ډله ايزو قراردادونو دانعقاد له حق څخه مستفيد شي.

ـ د کارگرانو او کارفرمايانو ترمنځ د اختلافونو د حل او د کار دقانون د سمو اجرآتو د مراقبت له پاره دې بيطرفه محاکم چه په هغو کښې د کارگرو نماينده هم گډون ولري تشکيل شي.

۳ـ په ښارونو او کليو کښې د صحي، عصري او ارزانه کورونو جوړول دټولو محرومو طبقو او قشرونو له پاره لازم گڼل کيږي، همدارنگه په ښارونو کښې د کرايه نشينو لپاره د کورونو، دکانو او نورو ځايو د ظالمانه کرايې ښکته راوستل ډېر مهم تلقي کيږي.

۴ـ د افغانستان په دموکراتيك او نوي ژوند کښې افغانۍ ښځه داقتصادي، اجتماعي، سياسي او فرهنگي ژوند په ټولو چارو کښې دحقوقو له مخه له نارينه سره مساوي گڼله کيږي.

دښځو دآزادۍ اوحقوقو دتطبيق امکان په دې توگه صورت موندلی شي چه په خپله دښځو له خوا دموکراتيکې اتحاديې تأسيس او د کار په ساحه کښې دښځې او نر ترمنځ توپير دمساوي کار په مقابل کښې دمساوي معاش اولاسمزد داخستلو په اساس له منځه لاړ شي.

اجتماعي بيمې، داستراحت حق او تر ولادت دمخه او وروسته له معاش اولاسمزد سره د(۸۰) ورځو درخصتۍ ورکولو اودکوچنيانو اوميندو د روغتيا دتأمين لپاره دزيږنتونو، کوچنيانوته دشودو ورکولو دځايو او وړکتونو په تاسيس، دتحصيل دحق اونورو حقوقو په ورکولو تأمين کيدای شي.

۵ـ له دې امله چه د دولت ادارای دستگاه د يوې دو وطبقو او دممتازو کوچنيو قشرونو دښېگڼو لپاره په کار وانه چول شي، دهيواد دښارونو او کليو دخلکو دسترو طبقو زياتې ښېگڼې دا ايجابوي چه دغه دستگاه داجتماعي اوعلمي واقعيتونو په اساس اصلاح شي.

دې مقصدته د رسيدلو لپاره دټول ادارای فساد: خو دسرۍ، بې قانونۍ، بې دسپلينۍ، رشوت، کاغذ پرانۍ، دخلکو دکارونو دځنډولو او استبداد پرضد ديوې فورې وظيفې په حيث مبارزه کيږي.

ددولت اومؤسسو دماموريڼو، معلمينو، منورينو، اجيرانو او مستخدمينو ديو شرافتمندانه او وړ ژوند دمنځ ته راوړلو لپاره مؤثر تدابير نيول کيږي.

(پاتې په ۸ مخ کښې)

(بقيهٔ صفحهٔ ٦)

مرام دموکراتيك ...

۳ـ اعمار منازل صحی وارزان برای تمام طبقات وقشرهای محروم درشهرها ودهات امر ضروری بشمار میرود، همچنان اقدام برای پایان آوردن کرایه ظالمانه منازل، دکانها وغیره برای کرایه نشینان شهرها نیز ضروری تلقی میگردد.

۴ـ درزندگی نوین ودموکراتيك افغانستان زن افغان در کليهٔ شؤون حيات اقتصادی، اجتماعی، سياسی وفرهنگی ازنظر حقوق بامرد مساوی شمرده میشود. امکان تطبيق حقوق وآزادی زنان ازطريق تشکيل اتحاديه های دموکراتيك از طرف خود زنان وازبين بردن تبعيض بين زن ومرد در ساحهٔ کار براساس اصل دستمزد ومعاش مساوی درمقابل کار مساوی، بيمه اجتماعی، حق استراحت ودادن ۸۰ روز مرخصی بامعاش ودستمزد قبل وبعد ازولادت وحفظ صحت اطفال ومادران ازطريق تأسيس زايشگاه ها، شيرخوارگاه ها، کودکستانها وحق تعليم و ديگر حقوق تأمين شده میتواند.

۵ـ بمنظور اينکه دستگاه اداری دولت طبق منافع يکی دوطبقه وقشر های ممتاز کوچك جامعه بکاربرده نشود، مصالح عاليه طبقات عظيم خلقهای دهات وشهرهای کشور ايجاب مينمايد که اين دستگاه روی واقعيت های اجتماعی وعلمی اصلاح گردد.

برای تحقق بخشيدن باين منظور بحيث وظيفه فوری عليه جميع فساد اداری: خودسری ها و بی قانونی و بی دسپلينی، ارتشا، شيوه های کاغذپرانی ومعطلی عمدی کارهای مردم واستبداد مبارزه بعمل می آيد.

برای تهيه زندگی شرافتمندانه وشايسته معلمان، ماموران، اجيران، مستخدمان دولت وموسسات تدابير مؤثر اتخاذ ميگردد.

۶ـ درراه تشکيل محاکم ملی بمنظور محاکمه و مجازات اشخاص وماموران عاليرتبهٔ که بحقوق وآزادی های فردی واجتماعی خلقهای مملکت تجاوز نموده اند وثروت و جايداد های زياد نا مشروع ازاموال دولت وخلق بدست آورده اند مجاهده ميگردد.

۷ـ بمقصد تشکيل محاکم سياسی صالح، علنی و بيطرف ودموکراتيك واصلاح زندانهای سياسی باتمام حقوق سياسی آن و همچنان برای اصلاح محابس عمومی مبارزه ميگردد.

۸ـ در راه تعديل وتعويض تمام قوانين و مقرراتيکه ضد مصالح خلقها وضد دموکراتيك باشد مبارزه قانونی بعمل ميايد.

۹ـ حفظ و بهبود دايمی صحت وسلامت تمام خلقها بصورت مجانی بعهده دولت ميباشد. برای اين منظور دولت مؤظف است که پروگرامهای عملی ووسيع صحی در زمينه وقايهٔ مردم ازامراض وتقليل قطعی ناجور يها وريشه کن ساختن امراض ميکروبی وساری طرح واجرا کند. براوردن احتياجات تمام اهالی شهرها ودهات وکوچيان وقبايل کشور ازنظر خدمات صحی ازطريق تربيت کارکنان طبی بتعداد کافی وتهيه وسايل عصری باندازه لازم وتوسعه مؤسسات مجانی وعمومی، ايجاد مؤسسات صحی از قبيل پوليکلينيکها، شفاخانه ها، سناتوريمها وآسايشگاه ها وتبليغات صحی دراطراف واکناف مملکت ضرور است.

۱۰ـ عليه ارتجاع ونشر خرافات، اعتياد به ترياك، چرس والکول، فحشا وديگر مفاسد اخلاقی که معلول شرايط نامتناسب وضع اجتماعی و اقتصادی است مبارزه همه جانبه بعمل می آيد.

چهارم: امور کلتوری

انتقال ازمرحله عقب افتادهٔ فيودالی بيك مرحله جديد اجتماعی مترقی مستلزم تربيت وتعليم مترقی وعصری تمام خلقهای مملکت ميباشد. طبقات حاکمه ارتجاعی فيودالی وعوامل استعماری وامپرياليستی پيوسته کوشيده اند تادر برابر توسعه وترقی فرهنگ پسنديدهٔ ملی خلقهای کشور وانتشار کلتور مترقی وعلمی جهان درداخل مملکت موانع بزرگی ايجاد کنند تا باين وسيله ازتکامل اجتماعی واقتصادی مردم بنفع خود جلوگيری بعمل آورند.

بادرك اين مسأله که فرهنگ و کلتور جديد افغانستان ملی، خلقی ودموکراتيك خواهد بود درراه تطبيق پروگرام اصلاحی زير بمقصد تجديد حيات فرهنگی وانقلاب فرهنگی کشور وتکامل آن جد وجهد ميشود:

۱ـ تعميم واجرای تعليمات اجباری همگانی ومجانی ابتدايی بزبان مادری فرزندان کشور درسرتاسر مملکت بعد ازسن ۷ سالگی (پسر ودختر) بدون تبعيض.

۲ـ عملی ساختن تعليمات اجباری ومجانی متوسط بنحويکه شاگردان مبادی علوم را فراگيرند و تعليمات عملی درساحه های صنايع دستی وزراعت وفن توليدات را اخذ نمايند.

۳ـ برای شاگردان تمام مناطق وخلقهای زحمت کش زمينه تعليمات مسلکی وثانوی وعالی وتخصص ازطريق مدد معاش و ليليه ها مهيا ميشود. درزمينه توسعه پوهنتو نها ومؤسسات وتحقيقات علمی وکمك بدانشمندان، نويسندگان وهنرمندان، حفظ آثار تاريخی

(بقيه درصفحهٔ ۸)

(د۷مخ پاتې)

د(خلك)دموكراتيك...

۶ـ د هغو اشخاصو او عالي رتبه مامورينو دمحاكمې اومجازات په مقصد ، چه دهيواد دخلكو په حقوقو ، فردي او اجتماعي آزاديو باندي تيري كړي دي او دخلكو او د دولت له مالونو څخه يې ناروا او زيات ثروتونه او شتمني په لاس راوړې دي دملي محكمو دتشكيل په لار . كښې مجاهده كيږي .

۷ ـ دسياسي بيطرفو ، صالحو او دموكراتيكو محكمو دتأسيس او دټولو سياسي حقوقو سره دسياسي محبسونو او همدارنګه دعمومي محبسونو داصلاح له پاره مبارزه كيږي .

۸ ـ دټولو هغو قوانينو اومقرراتو دتعديل او تعويض په لاره كښې چه دخلكو دښېګڼو او دموكراسۍ په خلاف وي قانوني مبارزه كيږي .

۹ ـ په مجاني ډول دټولو خلكو دروغتيا اوسلامتۍ دايمي ساتنه او ښېګڼه ددولت په غاړه ده . ددي مقصد له پاره دولت مكلف دی چه له ناروغيو څخه دخلكو دساتنې او دناروغيو دقطعي كمولو او دمكروبي او ساري ناروغيو دبيخي له منځه وړلو په ساحه كښې عملي او پراخ پروګرامونه طرح او تطبيق كړي . همدارنګه دصحي خدماتو له مخې دهيواد دټولو كليو او ښارونو دخلكو او كوچنيانو او قبايلو اړه تياؤ پوره كول دا ايجابوي چه طبي كاركوونكي او عصري وسايل په كافي ولا زمه اندازه تربيه او تهيه شي او مجاني ، عمومي ، پراخې او صحي مؤسسې لكه بولي كلينيكونه ، روغتونونه ، زيږنتونونه او سناتوريمونه دهيواد په هر ګوټ او څنډه كښې ايجاد او صحي تبليغات ضروري دي .

۱۰ ـ دارتجاع ، خرافات خپرولو ، دترياكو ، چرسو ، او الكولو داعتياد فحشاء او ټولو اخلاقي مفاسدو په ضد چه د اجتماعي او اقتصادي نا وړو شرايطو معلول دي ټول اړخيزه مبارزه كيږي .

څلورم : كلتوري چاري

له فيوډالي و روسته پاتي مرحلې څخه يوي نوي اجتماعي مترقي مرحلې ته انتقال دهيواد دټولو خلكو دمترقي او عصري ښوونې او روزنې ايجاب كوي .

فيوډالي ارتجاعي حاكمه طبقاتو او استعماري او امپرياليستي عواملو تل هڅه كړې ده چه دهيواد دخلكو دملي او مترقي مدني فرهنګ او دجهاني علمي او مترقي كلتور دپراختيا او پرمختګ په لاره كښې د ننه په هيواد كښې لوی موانع ايجاد كړي او په دي توګه دخپلو ګټو په غرض دخلكو داجتماعي او اقتصادي تكامل مخه ونيسي .

ددی مسألې په پوهيدلو سره چه دافغانستان نوي كلتور او فرهنګ به ملي ، خلقي او دموكراتيك وي دهيواد او دژوندانه دتجديد او كلتوري انقلاب او تكامل په مقصد دلاندې اصلاحي پروګرام د تطبيق په لاره كښې هڅه او كوشش كيږي :

۱ ـ په ټول هيواد كښې د (۷) كلنۍ څخه وروسته (د نراوښځې له پاره) بې له توپيره هرچاته په مورنۍ ژبه دابتدايي ، مجاني ، عمومي ، اجباري تعليماتو تطبيق .

۲ ـ دمنځنی تعليماتو په اجباري او مجاني توګه داسې عملي كول چه شاګردان دعلومو مبادي زده او د كرهڼې ، لاسي صنايعو او توليداتو په فنونو كښې عملي تعليمات حاصل كړي .

۳ ـ دټولو منطقو شاګردانو او زيار ايستونكو خلكو ته د ليليو او مددمعاش له لاري دمسلكي ، ثانوي ، عالي او تخصصي تعليماتو زمينه برابريږي .

دپوهنتونونو او علمي څېړنو د موسساتو پراختيا ـ پوهانو ، ليكوالو او هنرمندانو سره دمرستې ، دتاريخي آثارو دساتنې ، حفرياتو او موزيمونو دانكشاف ، دكتابخانو تأسيس او له سوله دوستو او مترقي هيوادونو سره دبين المللي فرهنګي روابطو دپراختيا لپاره لازم اقدامات صورت نيسي .

۴ ـ په ټول هيواد كښې دبيسوادۍ په ضدعمومي جهاد صورت مومي .

۵ ـ دنوي نسل دبدني او ذهني روزنې په مقصد ميدانونه او دسپورټ كلوپونه ، قرائت خانې او دكنفرانس خونې دمحصلانو اوځوانانو داتحاديو دآزاد تشكيل حق تأمين كيږي .

اخلاقي او معنوي اصول لكه : د سولې ، د موكراسۍ ، ملي خپلواكۍ اجتماعي پرمختګ او ښېګڼو له ارمانو سره وفاداري ـ له هيواد او زيار ايستونكو خلكو سره مينه او احترام ـ له ارتجاع ، استبداد ، بې عدالتۍ ، استعمار ، استثمار امپرياليزم ، جګړه غوښتنې دخلكو او جهاني مترقي ملي مفاهيمو له دښمنانو سره په غلا كيدل په دشاګردانو ، محصلينو او ځوانانو ترمنځ ـ چه دهيواد نه زواليدونكې او خلاقه پانګه ده ـ تبليغ او ترويج شي .

۶ ـ دافغانستان دملي فرهنګ دغني كولو ـ دهيواد د خلكو او مختلفو قومونو د ژبې او كلتور دپراختيا او دهيواد دولاياتو دهغو سيمو دخلكو چه شاته غورځول شوي دي د اقتصادي او اجتماعي پرمختګ دپاره جدي او عملي تدابير نيول كيږي .

د خلكو دروزنې او اجتماعي شعور دراويښولو دپاره دمطبوعاتو ، دموكراتيكو خپرونو ، داطلاعاتو آزادي ، سينماګانو ، تياترونو اوراديو يي مترقي خپرونو✿

✿ تعميم او پراختيا په ټول هيواد كښې ضروردي . كه چيري ځينې ټولګۍ او بانفوذه افراد وغواړي چه دروزنې دغه عمومي وسايل دخرافاتو دخپرونو ، ملي نفاق ، فيوډاليزم او امپرياليزم دنفوذ دپراختيا او تقويې په غرض په كار واچوي سمدستي به رسوا شي .

په پای كښې موږ پداسې حال كښې چه دافغانستان داساسي قانون د ټولو دموكراتيكو ارزښتونو او هدفونو حمايت كوو او دتاريخ پدې مرحله كښې د ملي دموكراسۍ حكومت دايجاد او دغير سرمايه دارۍ ودې دلارې دتعقيب د پاره د مترقي ايډيالوژۍ او علمي جهان بينۍ پراساس په مسالمت آميزه توګه علني مبارزه كوو ، هيڅكله به دافغانستان د نجيب او زيار ايستونكو خلكو په مقابل كښې خپل مسؤوليت هير نه كړو او دخپل غايي هدف او خپلې ټولنې دراتلونكي تكامل څخه چه ديوې سوسياليستي ټولنې جوړول دی خپل نظرونه غړو و .

له ټولو دموكراتيكو ترقي غوښتونكو قوتونو ، له ټولو وطن پرستانو او دهيواد له رښتينو زامنو او دمحرومو ستمګالو نكو خلكو دګټو له باشهامته مدافعينو څخه بلنه كيږي چه دخلكو د دموكراتيك جريان په صفونو كښې ودريږي او ددې مرام د تطبيق په لاره كښې برله پسې او له وياړه ډكه مبارزه وكړي

(بقيه صفحهٔ ۷)

مرام دموكراتيك..

انكشاف حفريات وموزيم ها ، تأسيس كتابخانه ها وتوسعه روابط فرهنگی بين المللی باكشورهای صلح دوست ومترقی اقدام ميشود .

۴ـ جهادعمومی عليه بيسوادی درسر تا سر كشور صورت ميگيرد .

۵ـ برای تربيت بدنی و ذهنی نسل جوان ميدانها و كلپهای سپورت ، قرائت خانه ها اتاقهای كنفرانس وحق تشكيل آزاد اتحاديه های محصلان وجوانان تعميم ميگردد .

اصول اخلاقی ومعنوی ازقبيل وفاداری بارمانهای صلح ، دموكراسی ملی ، استقلال ملی رفاه وترقی اجتماعی وعشق واحترام بخلقهای زحمتكش ووطن ، آشتی ناپذيری باارتجاع استبداد وبيعدالتی ، استثمار ، استعمار وامپرياليزم وجنگ طلبی ودشمنان خلق ودشمنان مفاهيم مترقی ملی وجهانی بين شاگردان ومحصلان وجوانان كه سرمايهٔ زوال ناپذير وخلاق كشور اند تبليغ وترويج ميگردد .

۶ـ بمقصد انكشاف زبان وكلتور های خلقها واقوام مختلف مملكت وغنای فرهنگ ملی افغانستان وبمنظور ترقی وپيشرفت اقتصادی واجتماعی خلقهای آن حصص وولايات مملكت كه عقب گذاشته شده اند تدابير جدی وعملی اتخاذ ميگردد .
برای تربيه وبيداری شعور اجتماعی خلقها بسط وتوسعهٔ مطبوعات ونشرات دموكراتيك وآزادی اطلاعات ، سينماها ، تياترها ، نشرات مترقی راديويی درنقاط مختلف مملكت ضروريست . هرگاه بعضی از محافل وافراد متنفذ بخواهند اين وسايل تربيتی عمومی را بمنظور نشر خرافات ، نفاق ملی ، تقويه فيوداليزم و بسط نفوذ امپرياليزم استعمال نمايند بيدرنگ افشاء خواهند شد .

درنهايت ما درحاليكه ارزشها واهداف دموكراتيك قانون اساسی راحمايت ميكنيم ودرين مرحلهٔ تاريخی برای ايجاد حكومت دموكراسی ملی وتعقيب راه رشد غيرسرمايه داری براساس ايديالوژی مترقی وجهان بينی علمی بشيوه مسالمت آميز وعلنی مجدانه مبارزه ميكنيم هيچگاه مسؤوليتهای عظيم خوددرا دربيشگاه خلق نجيب وزحمتكش افغانستان عزيز ازياد نبرده ونظر خود را ازغايهٔ نهايی ودورنمای تكامل اجتماع خويش كه ساختمان يك جامعه سوسياليستی است دور نخواهيم داشت .

ازتمام نيروهای ترقی خواه دموكراتيك ، ازتمام وطنپرستان وفرزندان صديق وطن واز باشهامت ترين مدافعان منافع خلقهای ستمكش ومحروم دعوت ميگردد كه در صفوف جريان دموكراتيك خلق بپيوندند ودرراه تطبيق اين مرام مبارزهٔ پيگير وپرافتخار نمايند .

خلق

فعلا هفتهٔ يكبار نشر میشود

صاحب امتياز: نورمحمد (تره كی)

مدير مسؤول: م.حسن(بارق شفيعی)

آ د ر س : حصهٔ اول ميوند واټ (مقابل سينمای پامير)

اشتراك

مركز : سالانه ۱۰۰ ـ افغانی

ولايات : سالانه ۱۱۰ ـ افغانی

خارج كشور: سالانه ۱۰ ـ دالر

قيمت يك شماره ۲ ـ افغانی

دولتي مطبعه